

سیلاب و درس‌هایی که از آن نخواهیم گرفت!

سایوش باقی | درباره این که رسانه‌ها و خبرنگاران نقش خود را در اطلاع‌رسانی حوادث طبیعی مثل سیلاب‌های اخیر به درستی انجام داده‌اند یا نه، بحث‌های بسیاری مطرح شده است. این ایراد بزرگ که مطبوعات در تعطیلات دو هفته‌ای بودند و نتوانستند عملکرد مناسب را داشته باشند، ایراد وارد است و حضور دو هفته‌ای روزنامه «شهروند» و انتشارش در این ایام برای پوشش اخبار به خود ما و به آنها که ماجرا را دنبال می‌کردند، ثابت کرد که چنین تلاشی چقدر لازم و مفید است. امروز روزنامه‌نگاران بسیاری در دل حادثه هستند و بخش بزرگی از آن چه منتشر می‌شود ناشی از زحمات شبانه‌روزی آنهاست. در عین حال که می‌توان به نقش شهروندخبرنگاران اشاره کرد که به خوبی توانستند بخشی از خلأ موجود را پر کنند و با خبر و تصویر گوشه‌ای از آن چه را که در شمال و جنوب غربی کشور فاجعه‌آفریده به مردم کشور و عرصه بین‌المللی منعکس کنند. با تأکید این نکته که تنها همین اخبار و تصاویر است که می‌تواند عمق رنج و استیصال مصیبت‌زدگان را نشان دهد و مردم را برای همراهی برانگیزد. اما در همین زمینه شاید ذکر چند نکته لازم باشد. تجربیاتی که اگر در آینده هم به کارمان نیاید، حداقل جایی ثبت خواهد شد.

یک- در این سیلاب‌ها هم رواج شایعه کم نبود. عکس‌هایی که شکستن سیل را حکایت می‌کردند تا اخباری که از زیر آب رفتن احتمالی سوسنگرد می‌گفتند. این که چرا شایعه به وجود می‌آید و اوج می‌گیرد بارها گفته شده، اما این که چطور می‌شود جلوی آن را گرفت، از آن کارهایی بود که در همین روزها اگر چه نه به سادگی اما ممکن بود. شاید یکی از اصلی‌ترین مشکلات عرصه خبررسانی حادثه که در این دوره هم خود را نشان داد، نداشتن یک ستاد و مرکزیت واحد برای خبررسانی بود. این مشکل که خود بحران هم متولی نداشت، البته دل‌پیلی بزرگتر است، اما در همین شرایط هم می‌شد کانالی یاسایتی یا صفحه‌ای رسمی در اینستاگرام را به کار خبررسانی اختصاص داد. تا مراجع قابل اعتماد و مطلع بتوانند از آن طریق اخبار لازم را منتشر کنند و حتی به شایعات پاسخ دهند. اتفاقی که نیتقاد و تعدد مراکز اطلاع‌رسانی باز هم خوب لای چرخ بود.

دو- درباره آسیب‌های فیلتر بودن تلگرام در این روزها یاد گفته شده، شاید به همین نکته بسنده کنیم که اگر تلگرام باز و در دسترس همگانی بود و همه می‌توانستند به راحتی از آن استفاده کنند، خیلی از مشکلات حادثه‌دیدگان برای مطلع شدن از اخبار کمتر می‌شد. تمرکز عمومی در یک پیام‌رسان برای انتقال پیام‌های رسمی و اورژانسی یک اصل است. البته استفاده از پیام‌رسان‌های متنوع و امکاناتشان برای مردم یک امتیاز است و داشتن چنین فضایی کمک می‌کند تا شهروندان نیازهای مختلف خود را بهتر رفع کنند. اما نبودن یک پیام‌رسان اصلی کار را برای خبررسانی مشکل می‌کند. این همان آسیبی بود که در زمان فیلتر کردن تلگرام و آوار کردن چند پیام‌رسان مختلف داخلی بر سر مردم هم گفته شد، اما گوش شنوایی نبود.

سه- در شرایطی که بخشی از مسئولان حتی بزرگترین لایا و فجاجع انسانی را محلی برای تسویه حساب و رقابت جناح‌های سیاسی ناهمسومی بینند، شاید مسموم‌ترین اتفاق این باشد که رسانه‌ها هم در این دام بیفتند و به جای انجام مسئولیت خود روی آتش این اختلافات و رقابت‌ها بنشینند. برزند، آشتی‌هایی که کم‌وبیش از صداوسیما شاهد بودیم. این که این رسانه به دلایل جناحی سعی می‌کرد خدمات بخشی از تلاش‌گران و مثل نظامیان را پررنگ‌تر از نهادهای عمومی دولتی نشان دهد، جز دامن زدن به اختلافات و دودی که به چشم مردم می‌رفت، چه حاصلی داشت؟ رسانه در این زمان، به هر جا که وابسته است، اگر کمی وجدان را ملامت قرار دهد، اخبار حادثه و امادونجات را متعادل و بدون جهت‌گیری نقل خواهد کرد و در این آب گل‌آلود که خانه‌های مردم را تخریب می‌کند، دنبال گرفتن ماهی‌های سرطانی نخواهد بود. این را اگر قبلاً هم نمی‌دانستیم در این سیلاب‌ها دیدیم، اما درس خواهیم گرفت؟

در هر اتاقی، محل‌های امن را مشخص کنید (مثلاً زیر یک میز محکم یا کنار ستون‌ها یا دیوارهای مجاور آنها).

مقام معظم رهبری

تسلیم به مناسبت درگذشت سید محمود محتشمی پور

رئیس‌جمهوری در نشست هیأت دولت:

دولت به اقدام سریع برای جبران خسارات آسیب‌دیدگان متعهد است

عکس: president.ir

در جلسه یکشنبه‌شب هیأت وزیران، دستگاه‌های مسئول و وزارت‌تخانه‌های کشور، نیرو، راه و شهرسازی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و جهاد کشاورزی، مشاهدات میدانی و گزارش‌های دریافت‌شده از مناطق سیل‌زده را به استحضار اعضای دولت رساندند. رئیس‌جمهوری در این جلسه که ریاست آن را بر عهده داشت، ضمن تشکر و قدردانی از ستاد مدیریت بحران، کلیه دستگاه‌های اجرایی، جمعیت هلال‌احمر، ارتش جمهوری اسلامی ایران، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، نیروهای مردمی و صداوسیما که با حضور در کنار مردم و اطلاع‌رسانی به‌موقع، به یاری آسیب‌دیدگان پرداختند، بر مراقبت حداکثری از سلامت و زندگی مردم و پایداری سدها تأکید کرد.

حسن روحانی با توجه به بی‌سابقه بودن گستردگی و میزان بارش‌ها در کشور حداقل در یک‌صد سال اخیر، مشارکت همگان و کلیه دستگاه‌ها و نهادهای راهبردی و باغدات کشاورزی و دامداری‌ها، بر تعهد دولت نسبت به اقدام سریع برای جبران خسارات آسیب‌دیدگان مطابق قاعده‌ای که در جلسه قبلی هیأت وزیران تصویب شده است، تصریح کرد.

رئیس‌جمهوری همت و بردباری مردم در استان‌های گلستان، مازندران، خوزستان، لرستان، کرمانشاه، ایلام، کهگیلویه و بویراحمد، چهارمحال و بختیاری و سایر مناطق سیل‌زده و مشارکت همگان در کمک‌رسانی به آسیب‌دیدگان را ستود و آن را نمونه‌ای کم‌نظیر از همبستگی ملی دانست.

دستگاه‌های مسئول به ارایه ارزیابی دقیق از میزان خسارت به واحدهای مسکونی، صنعتی، مزراع و باغات کشاورزی و دامداری‌ها، بر تعهد دولت نسبت به اقدام سریع برای جبران خسارات آسیب‌دیدگان مطابق قاعده‌ای که در جلسه قبلی هیأت وزیران تصویب شده است، تصریح کرد.

برداشت ۲ میلیارد یوروی از صندوق توسعه برای کمک به مناطق سیل‌زده

سه دهک پر درآمد جامعه از شمول یارانه‌گیران و اختصاص منابع آزادشده به استان‌های سیل‌زده را مطرح کرده‌اند که همه این پیشنهادات باید به دقت مورد بررسی قرار بگیرد. این عضو فراکسیون امید مجلس با اشاره به تهیه طرح دو فوریتی از سوی فراکسیون امید برای حمایت از آسیب‌دیدگان سیل و چگونگی جبران خسارت‌ها گفته: «اعضای فراکسیون امید در قالب این طرح قواعد و راه‌حل‌های عبور از شرایط اضطرار فعلی را مشخص کرده‌اند. با تصویب این طرح می‌توان کمک شایانی به مناطق سیل‌زده و مردم آسیب‌دیده داشت.»

منابع درآمدی جدید فکری برای جبران خسارت‌های سنگین به جا مانده از سیل کرد. براساس برآوردهای اولیه حجم خسارت‌های سیل نوروزی تا زمان اعلام آمارهای روز گذشته بالغ بر ۳۰ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده است. نماینده مردم تهران به برخی پیشنهادات نمایندگان مجلس برای تأمین بودجه کمک به مناطق سیل‌زده اشاره کرده و در گفت‌وگو با ایسنا گفته است: «برخی نمایندگان پیشنهاد دارند برای جبران خسارت‌ها از سوخت خودروها مالیات دریافت شده و به مناطق سیل‌زده اختصاص یابد، برخی نیز پیشنهاد حذف

سختگویی سازمان مدیریت بحران در پاسخ به انتقادها از عدم پاسخگویی در زمان وقوع حادثه سیل در چند استان کشور:

حضور و تلاش ماشانه‌روزی بوده است

دستگاه‌های تحت امر این مدیران موظف به فعالیت و خدمات در زمان وقوع بحران هستند. هر کدام از این نهادها که به نوعی رسالت بحران‌زدایی دارند، دارای ۱۴ کارگروه تخصصی هستند و هر کدام وظایف خاص خود را انجام می‌دهند. نهاد‌های مربوطه تحت مدیریت فرماندهی ستاد مدیریت بحران کشور عمل می‌کنند. ناگفته نماند که عملیات‌های تخصصی در چارچوب قانون و ساختار موجود که وظایف کاملاً مشخصی دارند، وظایف خود را براساس تخصصی که دارند، انجام می‌دهند. در صورت نیاز، پشتیبانی و کمک سایر دستگاه‌ها با دستور فرماندهی واحد براساس تخصص آنها تأمین می‌شود.

آیت و کیلیان | نوروز سال ۱۳۹۸ به جهت بروز و ظهور حادثه‌ای چون سیل و خرابی‌ها و تلفات جانی و انسانی که به بار آورد و آذنان عمومی را جرح‌مدار کرد، در تاریخ ایران به‌عنوان واقعه‌ای تلخ ماندگار خواهد بود. در چند سال اخیر و به دنبال حوادثی که بروز و ظهور پیدا کرده، مردم و وجدان‌های بیدار جامعه در زمان وقوع بحران، نقش و عملکرد سازمان‌ها، نهادهای دستگاه‌هایی که در راستای بحران‌زدایی از چنین حوادثی مدخلیت دارند و مهم‌تر از همه افراد و مدیران مسئول این سازمان‌ها را زیر ذره‌بین قرار داده و هر کوتاهی را به انتقادهای تند گرفته و نواخته‌اند و هر تلاش و مسئولیت‌پذیری را ستوده‌اند. در سال جاری و به دنبال وقوع سیل و برانگیز در چند استان کشور، برخی شنیده‌ها و حکایت‌ها خبر از حضور و تلاش کم‌رنگ سختگویی ستاد مدیریت بحران داشته است. «بهنام سعیدی» به‌عنوان سختگوی این سازمان در گفت‌وگو با «شهروند» به حاشیه‌ها و مسائل به وجود آمده در این راستا پاسخ داده و شخص خود را از هر گونه اتهامی که به نوعی در راستای حضور ضعیف و عدم پاسخگویی در زمان وقوع این حادثه بوده، مبری دانسته است. این گفت‌وگو از نظر می‌گذرد.

• به عنوان سختگوی ستاد مدیریت بحران، سازوکار این سازمان و هماهنگی‌های به عمل آمده را با سایر نهادها و سازمان‌هایی که در راستای بحران‌زدایی وارد کار می‌شوند، چگونه می‌بینید؟

برنامه‌ریزی براساس ساختار مدیریت بحران کشور توسط رئیس‌جمهوری (رئیس شورای عالی مدیریت بحران کشور) و وزیر کشور (قائم‌مقام و رئیس سازمان و همچنین به‌عنوان دبیر مدیریت بحران کشور) مدیریت می‌شود و هماهنگی‌های صورت گرفته در این راستا ذیل رئیس شورای هماهنگی مدیریت بحران کشور است. تحلیل این سازوکار در سطح کشور به این صورت است که مدیریت بحران در سطح استانی بر عهده استاندار و در سطح شهرستان بر عهده فرماندار است. تمامی بحران که رسالتش

• زمانی که سیل در سطح کشور به سطحی بحرانی رسید و برخی از استان‌های کشور را به نوعی زمینگیر کرد، ماهیت و مضمون گمانه‌زنی‌ها و اظهار نظرهای رسانه‌ها و آذنان عمومی چه به صورت شفاهی و چه به صورت مکتوب به این سمت رفت که «سختگویی سازمان مدیریت بحران» به‌عنوان حلقه ارتباطی و هماهنگ‌کننده بین این سازمان و سایر نهادهایی که درگیر بحران سیل بودند، حضور کم‌رنگی داشته و در جایگاه و نقش محوله خود کوتاهی می‌کند. این انتقاد را می‌پذیرید؟

ابتدا باید بگویم که بیشتر رسانه‌های داخلی در پوشش اخبار داخلی و هر آن چه مربوط به سیل بود، نقش مثبتی در انتشار این اخبار داشتند. در ادامه سختگویی سازمان مدیریت بحران نیز از طریق رسانه ملی و سایر رسانه‌ها در پوشش و انتشار اخبار مربوط به وقوع این بحران دریغ نکرده است. برای اثبات این مسئله باید بگویم که کارگروه مستقر در ستاد مدیریت بحران که رسالتش

رهبر انقلاب در پیامی درگذشت مرحوم حاج سید محمود محتشمی پور از مبارزان قدیمی انقلاب اسلامی را تسلیت گفتند. در متن پیام مقام معظم رهبری آمده است: «درگذشت مرحوم مغفور آقای حاج محمود محتشمی را که از یاران دیرین انقلاب و وفاداران حقیقی به آن راه و اهداف امام راحل عظیم‌الشأن بودند، به خاندان گرامی و بازماندگان و دوستان ایشان تسلیت عرض می‌کنم و رحمت و رضوان الهی را برای ایشان مسألت می‌نمایم.»

آمریکار سمانام سپاه پاسداران را در فهرست تروریستی خود قرار داد

کاخ سفید در اقدامی خصمانه و مغایر با قوانین بین‌المللی نام سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را رسماً در فهرست به‌اصطلاح تروریستی دولت آمریکا قرار داد. به گزارش خبرگزاری فرانسه، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا در اقدامی غیرقانونی عصر دیروز بیانیه‌ای در این باره امضا کرد. ترامپ در این بیانیه آورده که «امروز به‌طور رسمی برنامه دولتم برای تروریستی اعلام کردن نیروهای سپاه پاسداران ایران از جمله نیروهای قدس را ذیل بند ۲۱۹ قانون مهاجرت و تابعیت اعلام می‌کنم. این گام بی‌مانند نشانگر آن است که ایران نه تنها یکی از حامیان اصلی تروریسم است بلکه فعالیت‌هایی که سپاه پاسداران در آن دخیل است، تروریسم را ترویج و حمایت مالی می‌کند.» از طرفی و پیش از آن که این خبر رسماً از سوی کاخ سفید اعلام شود، سرلشکر محمدعلی جعفری، فرمانده سپاه پاسداران اظهار کرد که «اگر آمریکایی‌ها دست به چنین حماقتی بزنند و امنیت ملی ما را به مخاطره بیندازند، مطابق سیاست‌های نظام جمهوری اسلامی ایران اقدامات مقابله به مثل را عملیاتی کرده و در دستور کار قرار خواهیم داد. در چنین شرایطی دیگر ارتش و نیروهای امنیتی آمریکا در منطقه غرب آسیا از آرامش امروز برخوردار نخواهند بود.» هم‌زمان محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه در وبگاه رسمی وزارت امور خارجه و در صفحه توئیتر خود در هشدار به آمریکا درباره عواقب این اقدام علیه سپاه پاسداران ایران نوشت که «آنها که منافع تنگنایه‌ها را به منافع کشورشان ترجیح می‌دهند و همواره توطئه نام‌گذاری سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به‌عنوان «سازمان تروریستی خارجی» را دنبال کرده‌اند، کاملاً از عواقب این سیاست برای نیروهای آمریکا در منطقه آگاهند.» ظریف همچنین نوشت که «در واقع، آنها به دنبال کشاندن آمریکا به یک باتلاق هستند. ترامپ باید تا فاجعه دیگری برای آمریکا خلق نشده این حقیقت را درک کند»

عادل هم ۲۰ سال ساکت بود، مثل میثاقی

ادامه از صفحه اول | احتمالاً برای هیچ کدام از آنها که پشت گوشه‌های موبایل زُست روشن‌فکری گرفتند و از میثاقی می‌خواهند خودش را فدای فردوسی‌پور کنند، مهم نیست که در این صورت آینده حرفه‌ای او چه خواهد شد و خرج زندگی‌اش را از کجا باید تأمین کند. باز وقتی عادل را کنار گذاشتند، آن قدر جایگاه اجتماعی داشت که یک فضای گسترده در حمایت از او ایجاد شود، فردا اما محمدحسین میثاقی را چه کسی به یاد خواهد آورد؟ برای ماملت ایران که عادت کرده‌ایم هزینه زُست‌های مان را از جیب دیگران بپردازیم، احتمالاً حساب هیچ‌کدام از این سوالات مهم نیست. خیلی از مواقع چون ما روزمان به سیسستم و اصل مشکل نمی‌رسد، فقط دنبال یک نمود انسانی هستیم تا تقصیرها را گردنش بیندازیم. در این فقره اخیر هم قطعا میثاقی بهترین قربانی ممکن است؛ به ویژه با تم سوزناک ماری که در آستین پرورده شد و شاکردی که به معلمش خیانت کرد. گاهی چاره‌ای جز سکوت و فراموشی نیست. این را حتی خود عادل هم خوب می‌دانست؛ کسی که ۲۰ سال در حوزه فوتبال برنامه‌ساخت، اما حتی یک بار هم در مورد حق‌پخش تلویزیونی یعنی مهم‌ترین رکن اقتصادی فوتبال در جهان حرف نزد. عادل به اجبار آب حیات و نسخه شفاف‌بخش بسیاری از دردهای فوتبال ایران را مسکوت باقی گذاشت تا خودش روی آنتن باقی بماند، پس امروز از امثال میثاقی انتظار نداشته باشید خودشان را کن اقتصادی فوتبال در جهان شما هم اگر بودیم، نمی‌کردیم. پس بی‌تعمق فقط لایک‌را جمع کنید.